

FI lausuntopyyntö VaVa syksy 2017

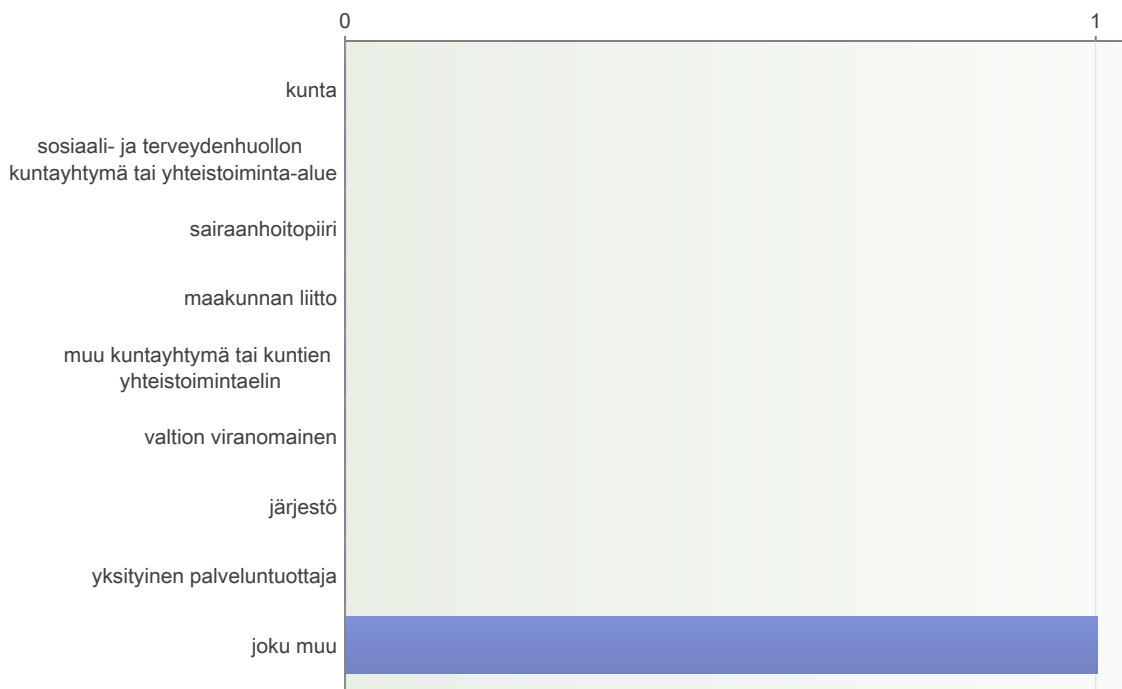
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot, sähköposti ja puhelinnumero	Lausunnon käsittelypäivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Oulun ammattikorkeakoulu Oy	Annikki Savolainen		14.12.17	

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: joku muu

- ammattikorkeakoulu

3. 1. Voidaanko ehdotetulla valinnanvapauslailla osaltaan kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

4. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Vain alle 5 % silmäterveyden peruspalveluista Suomessa tuotetaan julkisessa terveydenhuollossa. Silmäterveyden peruspalvelut sekä silmälääkärin avovastaanottopalvelut tarjotaan optikkoliikkeissä, joita Suomessa on noin 700. Jos valinnanvapauslaki silmätautien osalta toteutuu lakiluonnoksen mukaisesti, merkitsee se palveluverkoston toiminnan heikentymistä. Erityisesti se heikentäisi toimintaa kasvukeskusten ulkopuolella lisäten väestön terveys- ja hyvinvointieroja, mikä olisi vastoin tavoitteita.

5. 2. Edistääkö valinnanvapauslakiluonnos tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

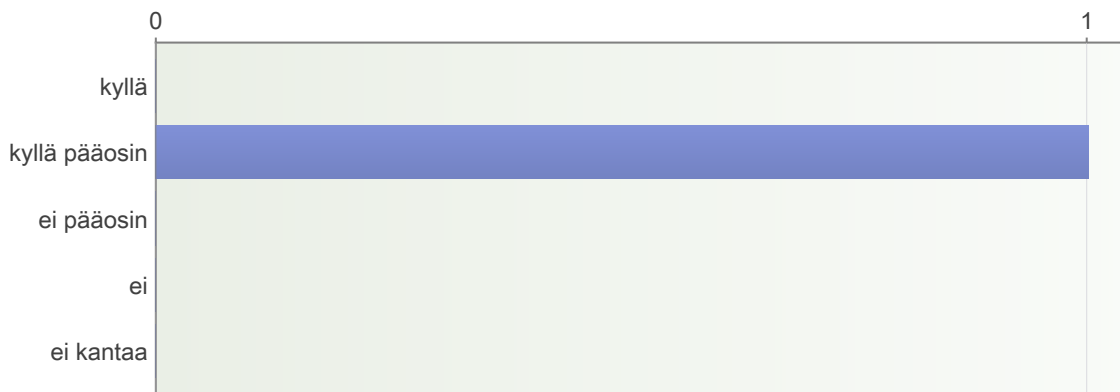
Ei vastauksia.

6. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

7. 3. Antaako lakiluonnos asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

8. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

-

Yleisesti ottaen lakiluonnos antaa asiakkaalle riittävät valmiudet hakeutua tarvitsemaansa hoitoon. Silmäterveyden peruspalveluissa asiakas hakeutuu yleensä tutkimuksiin heikentyneen näkökyvyn vuoksi, ei silmäterveysongelmien takia. Tämän vuoksi vuosittain 0,9 miljoonaa kansalaista hakeutuu optikon tutkimuksiin. Näistä tapauksista noin 100 000 johtaa lääkärikonsultaatiota vaativan silmäterveysongelman löytymiseen. Silmälääkärin vastaanotoille terveyskeskusten kautta hakeutuu noin 45 000 henkilöä. Asiakkaan tarvitsema, omaan tilanteeseen sopiva ensisijainen palvelu löytyy sote-uudistuksen jälkeenkin suurimmalle osalle sote-keskusten sijaan optikkoliikkeistä. Lain tulee antaa asiakkaalle joustavia mahdollisuuksia hakeutua hänen tarvitsemaansa palveluun.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko lakiluonnoksen perusteella asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteen sovitettuja palveluja?

Ei vastauksia.

10. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

11. 5. Turvaako lakiluonnos palvelujen horisontaalisen ja vertikaalisen integraation?

Ei vastauksia.

12. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

13. 6. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

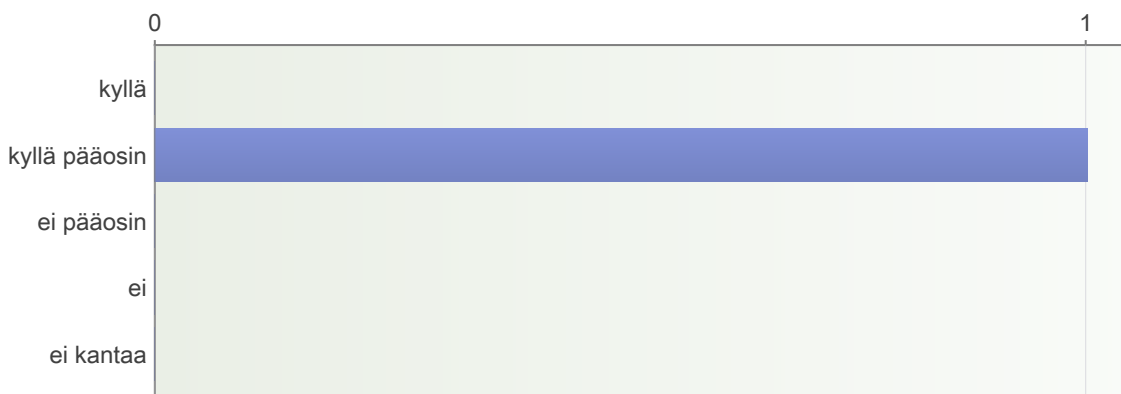
Ei vastauksia.

14. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

15. 7. Edistääkö lakiluonnos toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa?

Vastaajien määrä: 1

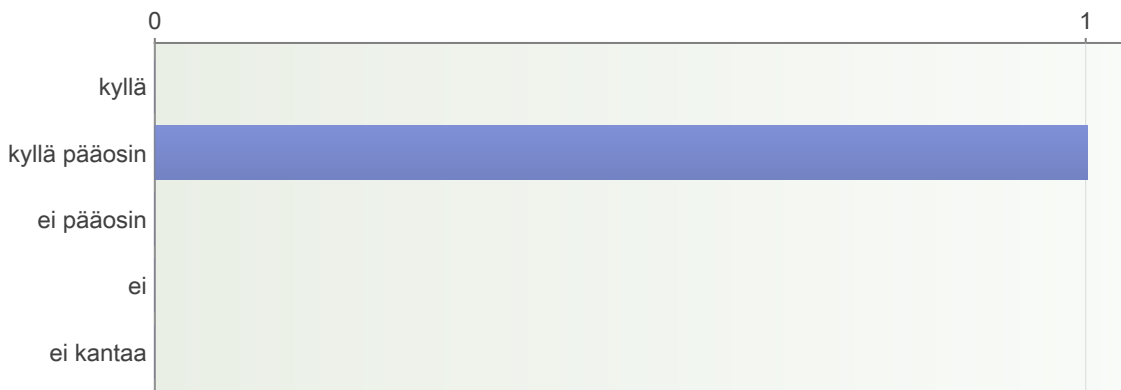
16. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Väestön ikääntyminen on lisännyt silmäterveyden palvelujen tarvetta. Tähän asti Suomessa kuten muissakin Pohjoismaissa ja Euroopan Unionin alueella tätä haastetta on pyritty ratkaisemaan kehittämällä terveydenhuollon ammattihenkilöiden työnjakoa ja -tehtävänsiirtoja laillistettujen optikoiden ja silmälääkärien välillä sekä mahdollistamalla perustason palveluntuotanto siellä mihin ihmiset luontaisesti hakeutuvat etsimään ratkaisua näkemisen ja silmäterveyden ongelmiin. Toteutuessaan lakiluonnoksen kirjaus silmätautien avovastaanottopalveluista sote-keskuksen yhteydessä vie kehitystä Suomessa päinvastaiseen suuntaan.

17. 8. Antaako valinnanvapauslakiluonnos yhdessä muun maakunta- ja sote-uudistuksen kanssa riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

18. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiluonnoksen mukainen malli silmälääkärivastaanottojen tuomisesta sote-keskuksiin aiheuttaa toteutuessaan yhteiskunnalle noin 80-100 MEUR silmäterveyden lisäkustannukset nykytilanteeseen verrattuna. Malli tuo lähes 330 000 perustervettä, omalla kustannuksellaan (lukuun ottamatta Kela-korvausta) silmäterveydenhoidostaan vastannutta kansalaista yhteiskunnan kustantamien palveluiden piiriin. Tämä vastaa 66%:a kaikista yksityissilmälääkärikäynneistä. Tämä on ristiriidassa lain perustavoitteen kanssa.

19. 9. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveystalvuluista. 9a. Turvaavatko maakunnan liikelaitoksen suoran valinnan palvelujen tuotantoa koskevat säännökset (mm. 16 §) palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden kaikissa olosuhteissa?

Ei vastauksia.

20. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

21. 9b. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty sote-keskuksen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

22. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kokonaisuutena kyllä, mutta silmätautien vastaanottopalvelut tulee jättää pois sote-keskusten palveluvalikoimasta niiden saatavuuden, sopivuuden, uusien ja taloudellisempien toimintatapojen varmistamiseksi sekä lakiuudistuksella tavoiteltujen säästöjen aikaansaamiseksi. Yksityisen terveydenhuollon ansiotaso aiheuttanee tilanteen, että tosiasiasa sote-keskuksiin ei pystytä rekrytoimaan riittävästi palvelua tuottavia silmälääkäreitä alle 500 työkäisen silmälääkärin keskuudesta ilman, että samaan aikaan vaarannetaan ko. palveluiden tarjonta muualla. Tilanne johtaa nykyistä suurempaan niukkuuteen silmälääkäri- ja -kirurgiresursseista, sote-keskusten kapitaatiokorvauksen riittämättömyyteen ja silmälääkäreiden palkkiotason nousuun.

23. 9c. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty suunhoidon yksikköjen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Ei vastauksia.

24. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

25. 9d. Onko lakiluonnoksen 18 § sote-keskuksen suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Ei vastauksia.

26. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat palvelut?

Ei vastauksia.

27. 9e. Onko lakiluonnoksen 18 § suunhoidon suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Ei vastauksia.

28. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin suunhoidon yksiköissä tuotettavat palvelut?

Ei vastauksia.

29. 9f. Ovatko säännökset (mm. 18 § ja 37 §) sosiaalihuollon osalta tarkoituksenmukaisia ja riittäviä?

Ei vastauksia.

30. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

31. 10. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos. 10a. Antaako lakiluonnoksen 21 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitos?

Ei vastauksia.

32. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

33. 10b. Entä antaako lakiluonnoksen 22 ja 23 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitoksen palveluyksikkö/yksiköt?

Ei vastauksia.

34. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

35. 11. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 11a. Onko lakiluonnoksen 24 §:ssä säädetty asiakasseteli sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

36. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Pykälän 1 momentin 11 kohdan yksityiskohtaisiin perusteluihin tulisi lisätä gynekologian tapaan silmätaudit, jolloin silmälääkärin avovastaanottopalvelut voitaisiin tuottaa taloudellisesti tehokkaasti nykyisessä palveluverkostossa asiakassetelillä hyödyntäen verkostoon vuosikymmenten aikana tehdyt investoinnit. Edelleen 1 momentin 11 kohdan yksityiskohtaisiin perusteluihin olisi syytä lisätä terveydenhuollon järjestelmälle suurimman kuormituksen tuovat, väestön ikääntymisen myötä voimakkaasti yleistyvät silmätautien ryhmät: glaukooma, ikärappeumat ja diabeettinen retinopatia.

37. 11b. Onko maakunnan liikelaitoksella 24 §:n 2 ja 3 momentissa säädettyjen rajausten perusteella edellytykset turvata riittävät palvelut kustannustehokkaalla tavalla?

Ei vastauksia.

38. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

39. 11c. Onko lakiluonnoksen 24 §:n sääntely riittävä erikoissairaanhoidon valtakunnallisen ja alueellisen palvelujärjestelmän turvaamisen näkökulmasta?

Ei vastauksia.

40. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

41. 11d. Ovatko asiakasseteliä koskevat säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Ei vastauksia.

42. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

43. 11e. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun toteuttamisen näkökulmasta?

Ei vastauksia.

44. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

45. 12. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Ei vastauksia.

46. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

47. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin asiakkaan neuvonnasta ja ohjauksesta sekä palvelutarpeen arvioinnista. Lisäksi lakiluonnoksen 5 §:ssä säädettäisiin asiakkaalle tehtävästä yhdestä asiakassuunnitelmasta. Turvaavatko säännökset riittävän hyvin asiakkaan oikeudet sekä palvelujen toteuttamisen asiakkaan tarpeita vastaavasti?

Ei vastauksia.

48. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

49. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palveluntuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 14a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Ei vastauksia.

50. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

51. 14b. Varmistaako hallintopäätöstä ja ehtojen asettamista koskeva sääntely (42 §) riittävät mahdollisuudet maakunnan järjestämisvastuun toteuttamiseen.

Ei vastauksia.

52. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

53. 14c. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Ei vastauksia.

54. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

55. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palveluntuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Ei vastauksia.

56. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

57. 16. Lakiluonnoksen 10 luvussa säädettäisiin palveluntuottajalle suoritettavista korvauksista.

16a. Ottavatko sote-keskuksen kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat tekijät riittävästi huomioon asiakkaiden erilaiset palvelutarpeet ja niiden aiheuttamat kustannukset?

Ei vastauksia.

58. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

59. 16b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Ei vastauksia.

60. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

61. 16c. Turvaavatko säännökset maakunnan liikelaitoksen sote-keskukselle ja yksityisen tuottajan sote-keskukselle yhdenvertaiset toimintaedellytykset?

Ei vastauksia.

62. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

63. 17. Lakiluonnoksen 12 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. 17a. Turvaavatko 85 §:n mukaiset asiakasseteliä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Ei vastauksia.

64. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

65. 17b. Turvaavatko 86 ja 88 §:n mukaiset sote-keskusta koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Ei vastauksia.

66. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

67. 17c. Turvaavatko 87 ja 89 §:n mukaiset suunhoidon yksiköitä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

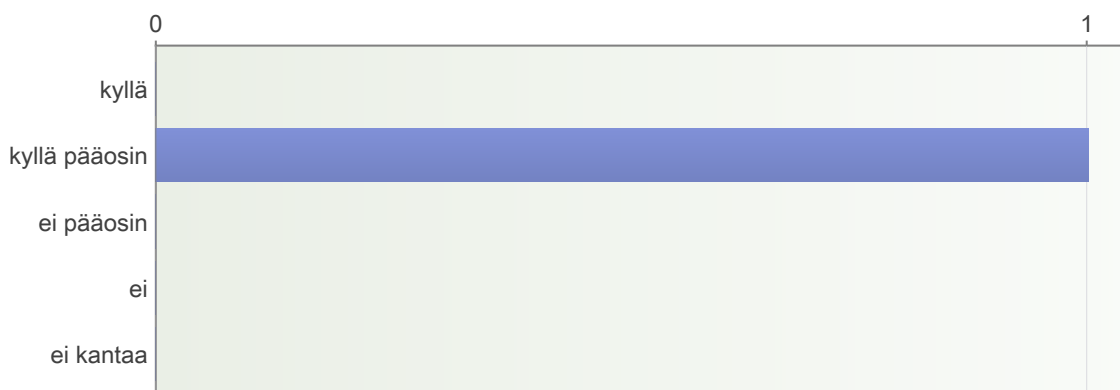
Ei vastauksia.

68. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

69. 17d. Turvaako esitys sosiaali- ja terveystalvueluiden yksityisten tuottajien toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

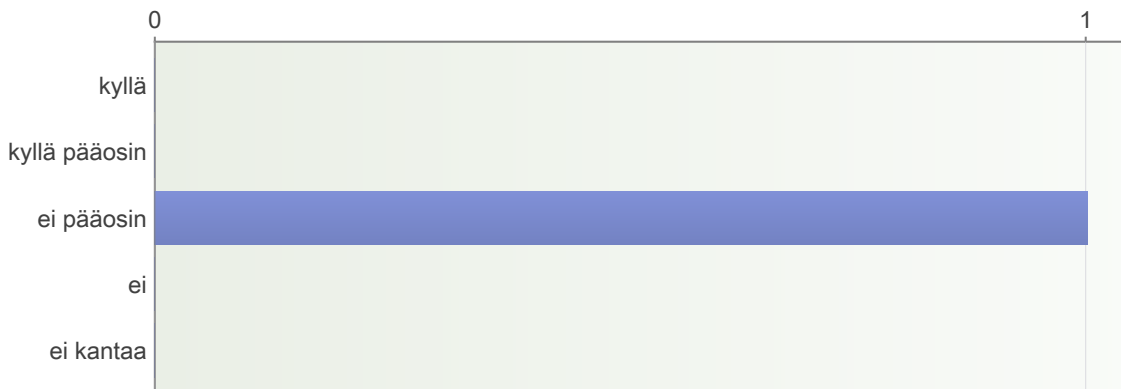
70. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Esitys heikentää pelkästään silmäterveyden palvelutuotantoon keskittyneiden yksityisten tuottajien toimintaedellytyksiä lukuun ottamatta kaihikirurgiaan keskittyneitä toimijoita.

71. 17e. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajina?

Vastaajien määrä: 1

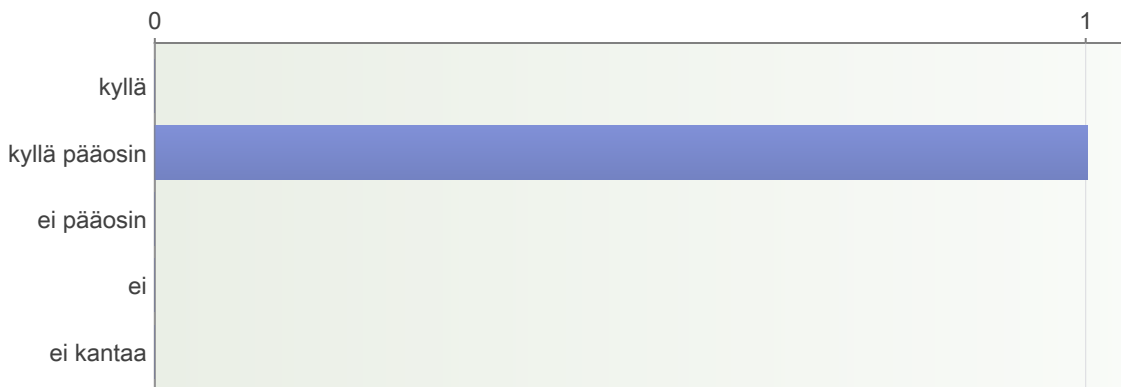
72. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Silmäterveyden peruspalvelujen osalta esitys ei anna pienille toimijoille riittäviä edellytyksiä toimia. Ketjuihin kuulumattoman, yksityisen ammatinharjoittajasilmälääkärin kanssa palveluita tuottavan, optikkoliikkeen on käytännössä mahdoton päästä maakuntien liikelaitosten ja valtakunnallisten terveystaluyritysten dominoimassa sote-keskusmarkkinassa tuottamaan palveluita.

73. 18. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

74. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tietojemme mukaan silmäterveyden osalta ei ole tehty minkäänlaista arviota, jossa jäsenyrityksemme (yli 80% alan liikevaihdosta) tai silmälääkärien ohella toinen keskeinen peruspalveluita tuottava ammattihenkilöryhmä, laillistetut optikot (ERTO) olisi ollut kuultavana.

75. 19. Miten arvioisitte uudistuksen vaikuttavan oman organisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Oulun ammattikorkeakoulussa optometristien koulutusta on viime aikoina voimakkaasti kehitetty kohti eurooppalaista ja pohjoismaista tasoa, jossa keskeistä on ollut opintojen kehittäminen silmäterveyden osalta. Toteutuessaan lakiluonnos merkitsee ristiriitaa koulutuksen kehittämiseksi eurooppalaiselle tasolle, mikä puolestaan heikentää koulutuksen ja valmistuvien optometristien arvostusta ja asemaa globaaleilla markkinoilla.

76. 20. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Ei vastauksia.

77. 21. Yksilöidyt muutosehdotukset lakiluonnokseen.

Ei vastauksia.